

JAN STARZEWSKI

JÓZEF
PIŁSUDSKI

ZARYS PSYCHOLOGICZNY

WARSZAWA — 1930
NAKŁADEM KSIĘGARNI F. HOESICKA

SPIS RZECZY

PRZEDMOWA

	Str.
1. Prace o Piłsudskim	1
2. Niedostateczność charakterystyki psychologicznej	4
3. Charakterologia	7
4. Materiały książki	10
5. Jej podział	12
6. Klasyfikacja instynktów społecznych	14
7. Klasyfikacja typów umysłowych	16
8. Wspomnienie z r. 1914	20

CZĘŚĆ I DUSZA W ROZWOJU

ROZDZIAŁ I. O DROGI DUSZY (1867—1892).

1. Wpływ wsi	25
2. Wpływ polskiej kultury	27
3. Wpływ szkoły wileńskiej	30
4. Wpływ poezji romantycznej	32
5. Kryzys wiary w naród i socjalizm rosyjski	35
6. Znaczenie samouctwa u Piłsudskiego	38
7. Wpływ wygnania i synteza patriotyzmu oraz socjalizmu	39

ROZDZIAŁ II. O HASŁO NIEPODLEGŁOŚCI (1892—1904).

1. Pokolenie z lat 1890: Żeromski, Wyspiański, Piłsudski	45
2. Narodziny P. P. S.	49
3. Piłsudski — drukarz i konspirator	52

	Str.
4. Piłsudski — redaktor «Robotnika» i członek C. K. R. . . .	56
5. Program P. P. S. w stosunku do Rosji i ludów b. W. Ks. Litewskiego	59
6. Kult organizacji	61
7. Robota podziemna szkołą żołnierską	62
8. Psychologia więźnia	64
9. O nowe możliwości wewnętrzne	70

ROZDZIAŁ III.

O DAR MĘSTWA: OKRES PRÓB (1904— 1914).

1. Akcja dyplomatyczna z roku 1904	73
2. Rola w rewolucji rosyjskiej; dzieje Organizacji Bojowej	76
3. Doświadczenia z lat rewolucyjnych	82
4. Rewolucja-powstanie: Plan przyszłej walki	84
5. Rewolucja-powstanie: Kierownictwo powstania	88
6. Rewolucja-powstanie: Zasady organizacji powstańczej .	89
7. Wartość planów	90
8. «Związek Walki Czynnej» i jego ewolucja w «Związki Strzeleckie»	93
9. Zagadnienia filozofji wojny: wartość armji zaimprovizo- wanej	96
10. Zagadnienia filozofji wojny: znaczenie wyposażenia tech- nicznego	99
11. Zagadnienia filozofji wojny: problem przejmowania istnie- jących wzorów	100
12. Zagadnienia filozofji wojny: znaczenie czynników moral- nych	101
13. Piłsudski — wychowawca	103
14. Wiara w naród jako rezultat studjów nad rokiem 1863 .	106
15. Cel ruchu Strzeleckiego	113
16. Plany Piłsudskiego a plany powstańcze z lat 60-tych . .	114

ROZDZIAŁ IV.

O DAR MĘSTWA: CZYN LEGJONOWY (1914—1916).

1. Czyn z 6. VIII. 1914 r.	117
2. Ideologia czynu z 6. VIII. 1914 r.	120
3. Legjony i N. K. N.	123
4. Cel Legjonów: wskrzeszenie polskiego żołnierza	127
5. Cel Legjonów: odrodzenie w narodzie wiary w siebie .	131

6. Cel Legionów: odrodzenie czynu na rzecz własnych interesów	133
7. Cel Legionów: obrona godności narodu	134
8. Kwiaty i ciernie życia Legionów. Znaczenie Legionów	136
9. «Ożarów» (Wspomnienie)	139
10. Decyzja wstrzymania werbunku	143
11. Ustąpienie Piłsudskiego z Legionów	148

ROZDZIAŁ V.

O PAŃSTWO I JEGO GRANICE (1916—1922).

1. Plany Piłsudskiego po 5 listopada 1916	153
2. Piłsudski w Radzie Stanu. Uwięzienie	158
3. Piłsudski dyktatorem: stan Polski w listopadzie 1918 r.	164
4. Piłsudski dyktatorem: organizacja rządu i najwyższej władzy	168
5. Piłsudski dyktatorem: tworzenie wojska i problemy zagraniczne	172
6. Piłsudski dyktatorem: opozycja i powstanie w Poznaniu	177
7. Piłsudski dyktatorem: rząd Paderewskiego i ocena okresu dyktatury	180
8. Przełom w działalności Piłsudskiego: praca w oparciu o instytucje	183
9. Zdobycie Wilna	187
10. Rok 1920	190
11. Kampania przeciw naczelnikowi Państwa	195
12. Sprawa wileńska	198

ROZDZIAŁ VI.

O DAR MYŚLI PAŃSTWOWEJ.

1. Przesilenie z czerwca 1922 r.	201
2. Zamordowanie Prezydenta Narutowicza	205
3. Po wycofaniu się z pracy publicznej	209
4. Rozważania nad walką ze złem w państwie	211
5. Walka o naczelne władze wojskowe	218
6. «Najprostsze, gdzie indziej nie używane formy mówienia»	223
7. Decyzja próby sił	224
8. Ulegalizowanie przewrotu	226
9. Program i rządy pomajowe	229
10. Obraz życia Piłsudskiego	235

CZEŚĆ II

OBRAZ DUSZY

ROZDZIAŁ I.

DAŻENIA OSOBISTE I SPOŁECZNE.

	Str.
1. Egoizm, bezinteresowność i altruizm	247
2. Dążności organiczne i wrażliwość czuciowa	248
3. Dążność do zysku	250
4. Miłość własna i poczucie honoru	250
5. Duma, pragnienie uznania i sławy	255
6. Ambicja	257
7. Pęd do przyjaźni	260
8. Uczucia rodzinne	263
9. Miłość ojczyzny	264
10. Dążności społeczne	268
11. Wola	272
12. Wola a uspołecznienie	274

ROZDZIAŁ II.

DAŻNOŚCI UMYŚLOWE.

1. «Zużywanie amunicji». («Strzelec» 1914)	276
2. Metoda pracy umysłowej	280
3. Synteza i analiza	281
4. Stosunek do umysłowości intelektualistycznej	286
5. Cechy umysłowości realistycznej	287
6. Cechy umysłowości podmiotowej	289
7. Umysłowość praktyczna	294
8. Cechy umysłowości praktycznej	298
9. Wielopłaszczyznowość myślenia	303
10. Obraz ogólny umysłu	307
11. Poczucie pewności intelektualnej	309

ROZDZIAŁ III.

SYNTEZA DUCHOWA.

1. Właściwości dążeń	311
2. Ich przeduchowienie	314
3. Ich uspołecznienie	316
4. Optymizm	318
5. Twórczość	321
6. Ogólna koordynacja dążeń	326
7. Cechy złożone	329
8. Piłsudski jako żołnierz	330
9. Synteza	332

CZĘŚĆ III

CZŁOWIEK A NARÓD

ROZDZIAŁ I.

NARÓD A IDEAL ETYCZNY.

	Str.
1. Dusza narodu	337
2. O moc żywotności	338
3. O dar woli	339
4. O uspołecznienie	341
5. Przeżytki niewoli: o dar męstwa i wiary w swe siły . . .	343
6. Przeżytki niewoli: o wypłnienie prawdy służenia obcym	346
7. Przeżytki niewoli: o wypłnienie władztwa fałszu i oszczer-	
stwa	349
8. Przeżytki niewoli: o zaufanie dla kierowników	351
9. Pogląd Piłsudskiego na uspołecznienie	356
10. Czego żąda Piłsudski od narodu?	360
11. Cele Piłsudskiego a ideał etyczny kultury polskiej . . .	364
12. Naczelne zasady etyki Piłsudskiego	368

ROZDZIAŁ II.

MĄŻ STANU.

1. Cel działania społecznego	372
2. Cel działania społecznego	373
3. Zagadnienie prawicy i lewicy	374
4. Trzy zadania państwa	376
5. Wojsko jako szkoła wartości moralnych narodu	378
6. Zagadnienie wojny	380
7. Zagadnienie elity rządzącej	384
8. Zagadnienie norm ustrojowych	386
9. Metody pracy Piłsudskiego jako męża stanu	388
10. Piłsudski a wiara w naród.	393